

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

10.09.2023 - ఆదివారం (69వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

శేషతల్పవిరక్తాయ శేషశైల నివాసినే ।
శేషజీవానురక్తాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాఖ్య ఘన పాదప బద్ధ దేహం
వ్యాస ప్రవాళ శుక కోరక సూత పుష్పాం
లీలా కథావగత భూమ యశస్సుగంధాం
వల్లీమిమాం భజత భాగవతాభిధేయాం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎస్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు
డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

ద్వితీయ స్కంధము

మొదటి అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే ప్రథమో ౨ ధ్యాయః

శ్రీశుక ఉవాచ

వరీయానేష తే ప్రశ్నః కృతో లోకహితం నృప
ఆత్మవిత్సమ్మతః పుంసాం శ్రోతవ్యాదిషు యః పరః

॥ 2-1-1 ॥

శ్రోతవ్యాదీని రాజేంద్ర నృణాం సంతి సహస్రశః
అపశ్యతామాత్మతత్త్వం గృహేషు గృహమేధినాం

॥ 2-1-2 ॥

నిద్రయా హ్రీయతే నక్తం వ్యవాయేన చ వా వయః
దివా చార్ధేహయా రాజన్ కుటుంబభరణేన వా

॥ 2-1-3 ॥

దేహోపత్యకలత్రాదిష్వాత్మసైన్యేష్వసత్స్వపి
తేషాం ప్రమత్తో నిధనం పశ్యన్నపి న పశ్యతి

॥ 2-1-4 ॥

తస్మాద్భారత సర్వాత్మా భగవానీశ్వరో హరిః
శ్రోతవ్యః కీర్తితవ్యశ్చ స్మర్తవ్యశ్చేచ్ఛతాభయం

॥ 2-1-5 ॥

ఏతావాన్ సాంఖ్యయోగాభ్యాం స్వధర్మపరినిష్ఠయా
జన్మలాభః పరః పుంసామంతే నారాయణస్మృతిః

॥ 2-1-6 ॥

ప్రాయేణ మునయో రాజన్ నివృత్తా విధిషేధతః
నైర్గుణ్యస్థా రమంతే స్మ గుణానుకథనే హరేః

॥ 2-1-7 ॥

ఇదం భాగవతం నామ పురాణం బ్రహ్మసమ్మితం
అధీతవాన్ ద్వాపరాదౌ పితుర్ద్వైపాయనాదహం

॥ 2-1-8 ॥

పరినిష్ఠితోఽపి నైర్గుణ్యే ఉత్తమశ్లోకలీలయా
గృహీతచేతా రాజర్షే ఆఖ్యానం యదధీతవాన్

॥ 2-1-9 ॥

తదహం తేఽభిధాస్యామి మహాపౌరుషికో భవాన్
యస్య శ్రద్ధధతామాశు స్యాన్ముకుందే మతిః సతీ

॥ 2-1-10 ॥

ఏతన్నిర్విద్యమానానామిచ్ఛతామకుతోభయం
యోగినాం నృప నిర్ణీతం హరేర్నామానుకీర్తనం

॥ 2-1-11 ॥

కిం ప్రమత్తస్య బహుభిః పరోక్షైర్హయనైరిహ
వరం ముహూర్తం విదితం ఘటేత శ్రేయసే యతః

॥ 2-1-12 ॥

ఖట్వాంగో నామ రాజర్షిర్జ్ఞా త్వేయత్తామిహాయుషః
ముహూర్తాత్సర్వముత్సృజ్య గతవానభయం హరిం

॥ 2-1-13 ॥

తవాప్యేతర్హి కౌరవ్య సప్తాహం జీవితావధిః
ఉపకల్పయ తత్సర్వం తావద్యత్సాంపరాయికం

॥ 2-1-14 ॥

అంతకాలే తు పురుష ఆగతే గతసాధ్వసః
భింద్యాదసంగశస్త్రేణ స్పృహం దేహేఽను యే చ తం

॥ 2-1-15 ॥

గృహోత్పప్రజితో ధీరః పుణ్యతీర్థజలాఘ్నతః
శుచౌ వివిక్త ఆసీనో విధివత్కల్పితాసనే

॥ 2-1-16 ॥

అభ్యసేన్మనసా శుద్ధం త్రివృద్భ్రహ్మాక్షరం పరం
మనో యచ్ఛేజ్జితశ్వాసో బ్రహ్మబీజమవిస్మరన్

॥ 2-1-17 ॥

నియచ్ఛేద్విషయేభ్యోఽక్షాన్ మనసా బుద్ధిసారథిః
మనః కర్మభిరాక్షిప్తం శుభార్థే ధారయేద్ధియా

॥ 2-1-18 ॥

తత్రైకావయవం ధ్యాయేదవ్యుచ్ఛిన్నేన చేతసా
మనో నిర్విషయం యుక్త్వా తతః కించన న స్మరేత్
పదం తత్పరమం విష్ణోర్మనో యత్ర ప్రసీదతి

॥ 2-1-19 ॥

రజస్తమోభ్యామాక్షిప్తం విమూఢం మన ఆత్మనః

యచ్ఛేద్ధారణయా ధీరో హంతి యా తత్కృతం మలం

॥ 2-1-20 ॥

యస్యాం సంధార్యమాణాయాం యోగినో భక్తిలక్షణః

ఆశు సంపద్యతే యోగ ఆశ్రయం భద్రమీక్షతః

॥ 2-1-21 ॥

రాజోవాచ

యథా సంధార్యతే బ్రహ్మాన్ ధారణా యత్ర సమ్మతా

యాదృశీ వా హరేదాశు పురుషస్య మనోమలం

॥ 2-1-22 ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

జితాసనో జితశ్వాసో జితసంగో జితేంద్రియః

స్థూలే భగవతో రూపే మనః సంధారయేద్ధియా

॥ 2-1-23 ॥

విశేషస్తస్య దేహోకాయం స్థవిష్టశ్చ స్థవీయసాం

యత్రేదం దృశ్యతే విశ్వం భూతం భవ్యం భవచ్ఛ సత్

॥ 2-1-24 ॥

ఆండకోశే శరీరేఽస్మిన్ సప్తావరణసంయుతే

వైరాజః పురుషో యోసౌ భగవాన్ ధారణాశ్రయః

॥ 2-1-25 ॥

పాతాలమేతస్య హి పాదమూలం

పఠంతి పార్శ్విప్రపదే రసాతలం

మహాతలం విశ్వస్థుజోఽథ గుల్ఫౌ

తలాతలం వై పురుషస్య జంఘే

॥ 2-1-26 ॥

ద్వే జానునీ సుతలం విశ్వమూర్తేః

ఊరుద్వయం వితలం చాతలం చ

మహీతలం తజ్జఘనం మహీపతే

నభస్తలం నాభిసరో గృణంతి

॥ 2-1-27 ॥

ఉరఃస్థలం జ్యోతిరనీకమస్య

గ్రీవా మహర్షదనం వై జనోఽస్య

తపో రరాటీం విదురాదిపుంసః

సత్యం తు శీర్షాణి సహస్రశీర్షః

॥ 2-1-28 ॥

ఇంద్రాదయో బాహవ ఆహురుస్రాః

కర్ణౌ దిశః శ్రోత్రమముష్య శబ్దః

నాసత్యదస్రౌ పరమస్య నాసే

ఘ్రూణోస్య గంధో ముఖమగ్నిరిద్ధః

॥ 2-1-29 ॥

ద్యౌరక్షిణీ చక్షురభూత్పతంగః

పక్షాణి విష్ణోరహనీ ఉభే చ

తద్రూఢవిజృంభః పరమేష్ఠిధిష్ఠ్య

మాపోఽస్య తాలూ రస ఏవ జిహ్వో

॥ 2-1-30 ॥

ఛందాంస్యనంతస్య శిరో గృణంతి

దంష్ట్రా యమః స్నేహకలా ద్విజాని

హాసో జనోన్మాదకరీ చ మాయా

దురంతసర్గో యదపాంగమోక్షః

॥ 2-1-31 ॥

వ్రీడోత్తరోష్ఠోఽధర ఏవ లోభో

ధర్మః స్తనోఽధర్మపథోఽస్య పృష్ఠం

కస్తస్య మేఢ్రం వృషణౌ చ మిత్రౌ

కుక్షిః సముద్రా గిరయోన్ఘ్రిసంఘాః

॥ 2-1-32 ॥

నద్యోఽస్య నాడ్యోఽథ తనూరుహాణి

మహీరుహా విశ్వతనోర్ఘ్రిపేంద్ర

అనంతవీర్యః శ్వసితం మాతరిశ్వా

గతిర్వయః కర్మ గుణప్రవాహః

॥ 2-1-33 ॥

ఈశస్య కేశాన్ విదురంబువాహాన్
వాసస్తు సంధ్యాం కురువర్య భూమ్నః
అవ్యక్తమాహుర్హృదయం మనశ్చ
సచంద్రమాః సర్వవికారకోశః

॥ 2-1-34 ॥

విజ్ఞానశక్తిం మహిమామనంతి
సర్వాత్మనోఽస్తఃకరణం గిరిత్రం
అశ్వాశ్వతర్యుష్ట్రగజా నఖాని
సర్వే మృగాః పశవః శ్రోణిదేశే

॥ 2-1-35 ॥

వయాంసి తద్వ్యాకరణం విచిత్రం
మనుర్మనీషా మనుజో నివాసః
గంధర్వవిద్యాధరచారణాపురః
స్వరస్త్మతీరసురానీకవీర్యః

॥ 2-1-36 ॥

బ్రహ్మోఽననం క్షత్రభుజో మహాత్మా
విడూరురంఘ్రిశ్రితకృష్ణవర్ణః
నానాభిధాభీజ్యగణోపపన్నో
ద్రవ్యాత్మకః కర్మ వితానయోగః

॥ 2-1-37 ॥

ఇయానసావీశ్వరవిగ్రహస్య
యః సన్నివేశః కథితో మయా తే
సంధార్యతేఽస్మిన్ వపుషి స్థవిష్ఠే
మనః స్వబుద్ధ్యా న యతోఽస్తి కించిత్

॥ 2-1-38 ॥

స సర్వధీవృత్త్యనుభూతసర్వః
ఆత్మా యథా స్వప్నజనేక్షితైకః
తం సత్యమానందనిధిం భజేత
నాన్యత్ర సజ్జేద్యత ఆత్మపాతః

॥ 2-1-39 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే ప్రథమో ౨ ధ్యాయః

ద్వితీయ అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః
శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం పురా ధారణయాఽఽత్మయోని
ర్నష్టాం స్మృతిం ప్రత్యవరుధ్య తుష్టాత్
తథా ససర్జేదమమోఘదృష్టి
ర్యథాప్యయాత్ప్రాగ్భవసాయబుద్ధిః

॥ 2-2-1 ॥

శాబ్దస్య హి బ్రహ్మణ ఏష పంథా
యన్నామభిర్ధ్యాయతి ధీరపార్థైః
పరిభ్రమంస్తత్ర న విందతేఽర్థాన్
మాయామయే వాసనయా శయానః

॥ 2-2-2 ॥

అతః కవిర్నామసు యావదర్థః
స్యాదప్రమత్తో వ్యవసాయబుద్ధిః
సిద్ధేఽన్యథార్థే న యతేత తత్ర
పరిశ్రమం తత్ర సమీక్షమాణః

॥ 2-2-3 ॥

సత్యాం క్షితౌ కిం కశిపోః ప్రయాసై
ర్బాహౌ స్వసిద్ధే హ్యుపబర్హణైః కిం
సత్యంజలౌ కిం పురుధాన్నపాత్ర్యా
దిగ్వల్కలాదౌ సతి కిం దుకూలైః

॥ 2-2-4 ॥

చీరాణి కిం పథి న సంతి దిశంతి భిక్షాం
నైవాంఘ్రిపాః పరభృతః సరితోఽప్యశుష్యన్
రుద్ధా గుహః కిమజితోఽవతి నోపసన్నాన్
కస్మాద్భజంతి కవయో ధనదుర్మదాంధాన్

॥ 2-2-5 ॥

ఏవం స్వచిత్తే స్వత ఏవ సిద్ధః

ఆత్మా ప్రియోఽర్థో భగవాననంతః

తం నిర్భ్రతో నియతార్థో భజేత

సంసారహేతూపరమశ్చ యత్ర

॥ 2-2-6 ॥

కస్తాం త్వనాదృత్య పరానుచింతాం

ఋతే పశూనసతీం నామ యుంజ్యాత్

పశ్యన్ జనం పతితం వైతరణ్యాం

స్వకర్మజాన్ పరితాపాంజుషాణం

॥ 2-2-7 ॥

కేచిత్స్వదేహాంతర్హదయావకాశే

ప్రాదేశమాత్రం పురుషం వసంతం

చతుర్భుజం కంజరథాంగశంఖ

గదాధరం ధారణయా స్మరంతి

॥ 2-2-8 ॥

ప్రసన్నవక్త్రం నలినాయతేక్షణం

కదంబకింజల్కపిశంగవాససం

లసన్మహారత్నహిరణ్మయాంగదం

స్ఫురన్మహారత్నకిరీటకుండలం

॥ 2-2-9 ॥

ఉన్నిద్రహృత్పంకజకర్ణికాలయే

యోగేశ్వరాస్థాపితపాదపల్లవం

శ్రీలక్ష్మణం కౌస్తుభరత్నకంధర

మమ్లానలక్ష్మ్యా వనమాలయాఽఽ చితం

॥ 2-2-10 ॥

విభూషితం మేఖలయాంగులీయకై

ర్మహాధనైర్నూపురకంకణాదిభిః

స్నిగ్ధామలాకుంచితనీలకుంతలై

ర్విరోచమానాననహాసపేశలం

॥ 2-2-11 ॥

అదీనలీలాహసితేక్షణోల్లస

ద్రుభాభంగసంసూచితభూర్యనుగ్రహం

ఈక్షేత చింతామయమేనమీశ్వరం

యావన్మనో ధారణయావతిష్ఠతే

॥ 2-2-12 ॥

ఏకైకశోఽఙ్గాని ధియానుభావయేత్

పాదాది యావద్ధసితం గదాభృతః

జితం జితం స్థానమపోహ్య ధారయేత్

పరం పరం శుద్ధ్యతి ధీర్యథా యథా

॥ 2-2-13 ॥

యావన్న జాయేత పరావరేఽస్మిన్

విశ్వేశ్వరే ద్రష్టరి భక్తియోగః

తావత్స్థవీయః పురుషస్య రూపం

క్రియావసానే ప్రయతః స్మరేత

॥ 2-2-14 ॥

స్థిరం సుఖం చాసనమాస్థితో యతి

ర్యదా జిహోసురిమమంగ లోకం

కాలే చ దేశే చ మనో న సజ్జయేత్

ప్రాణాన్ నియచ్ఛేన్మనసా జితాసుః

॥ 2-2-15 ॥

మనః స్వబుధ్యామలయా నియమ్య

క్షేత్రజ్ఞ ఏతాం నినయేత్తమాత్మని

ఆత్మానమాత్మన్యవరుధ్య ధీరో

లబ్ధోపశాంతిర్విరమేత కృత్యాత్

॥ 2-2-16 ॥

న యత్ర కాలోఽనిమిషాం పరః ప్రభుః

కుతో ను దేవా జగతాం య ఈశిరే

న యత్ర సత్త్వం న రజస్తమశ్చ

న వై వికారో న మహాన్ ప్రధానం

॥ 2-2-17 ॥

పరం పదం వైష్ణవమామనంతి తద్

యన్నేతి నేతీత్యతదుత్సిస్సక్షవః

విస్సజ్య దౌరాత్మ్యమనన్యసౌహృదా

హృదోపగుహ్యోర్హృదం పదే పదే

॥ 2-2-18 ॥

ఇత్థం మునిస్తూపరమేద్భ్యవస్థితో

విజ్ఞానదృగ్వీర్యసురంధితాశయః

స్వపార్శ్విన్నాఽఽపీడ్య గుదం తతోఽనిలం

స్థానేషు షట్సాన్నమయేజ్జితక్లమః

॥ 2-2-19 ॥

నాభ్యాం స్థితం హృద్యధిరోప్యతస్మా

దుదానగత్యోరసి తం నయేన్మునిః

తతోఽనుసంధాయ ధియా మనస్వీ

స్వతాలుమూలం శనకైర్నయేత

॥ 2-2-20 ॥

తస్మాద్ద్రువోరంతరమున్నయేత

నిరుద్ధసప్తాయతనోఽనపేక్షః

స్థిత్యా ముహూర్తార్థమకుంఠదృష్టి

ర్నిర్భిద్య మూర్ధన్ విస్సజేత్పరం గతః

॥ 2-2-21 ॥

యది ప్రయాస్యన్ నృప పారమేష్ఠ్యం

వైహాయసానాముత యద్విహారం

అష్టాధిపత్యం గుణసన్నివాయే

సహైవ గచ్ఛేన్మనసేంద్రియైశ్చ

॥ 2-2-22 ॥

యోగేశ్వరాణాం గతిమాహురంత

ర్భహిస్త్రిలోక్యాః పవనాంతరాత్మనాం

న కర్మభిస్తాం గతిమాఘ్నవంతి

విద్యాతపోయోగసమాధిభాజాం

॥ 2-2-23 ॥

వైశ్వానరం యాతి విహాయసా గతః
సుషుష్ణయా బ్రహ్మపథేన శోచిషా
విధూతకల్మోఽథ హరేరుదస్తాత్
ప్రయాతి చక్రం నృప శైశుమారం

॥ 2-2-24 ॥

తద్విశ్వనాభిం త్వతివర్త్య విష్ణోః
ఆణీయసా విరజేనాత్మనైకః
నమస్కృతం బ్రహ్మవిదాముపైతి
కల్పాయుషో యద్విబుధా రమంతే

॥ 2-2-25 ॥

అథో అనంతస్య ముఖానలేన
దందహ్యమానం స నిరీక్ష్వ విశ్వం
నిర్యాతి సిద్ధేశ్వరయుష్టధిష్ణుం
యద్ద్వైపరార్థ్యం తదు పారమేష్ఠ్యం

॥ 2-2-26 ॥

న యత్ర శోకో న జరా న మృత్యు
ర్నార్తిర్నచోద్వేగ ఋతే కుతశ్చిత్
యచ్ఛిత్తతోఽదః కృపయానిదంవిదాం
దురంతదుఃఖప్రభవానుదర్శనాత్

॥ 2-2-27 ॥

తతో విశేషం ప్రతిపద్య నిర్భయ
స్తేనాత్మనాపోఽనలమూర్తిరత్వరన్
జ్యోతిర్మయో వాయుముపేత్య కాలే
వాయ్వాత్మనా ఖం బృహదాత్మలింగం

॥ 2-2-28 ॥

ఘ్రాణేన గంధం రసనేన వై రసం
రూపం చ దృష్ట్వా శ్వసనం త్వచైవ
శ్రోత్రేణ చోపేత్య నభోగుణత్వం
ప్రాణేన చాకూతిముపైతి యోగీ

॥ 2-2-29 ॥

----- సంకీర్తన -----

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
